

Project Schilderswijk Moeders

Van klacht naar kracht – van geïsoleerd naar samen

Eindrapportage 2019

De Mussen

Huis van de buurt. Thuis in de buurt.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Wat willen we bereiken?	4
2. Wie zijn wij?	6
3. Hoe werken wij?	7
4. Met wie werken wij samen?	10
5. Wat zijn de resultaten?	12
6. Successen en knelpunten	17
7. Conclusie	18
8. Aanbevelingen	19
Bijlagen	
- Bijlage 1 Ambassadeurs	
- bijlage 2 Grafieken	

Inleiding

Het project Schilderswijk Moeders is in 2013 gestart door Buurtcentrum De Mussen en een aantal zelforganisaties in de Schilderswijk.

Het doel van het project is om door middel van getrainde vrijwillige moeder uit de wijk, geïsoleerde moeders te bereiken en te activeren. De Schilderswijk Moeders komen achter de voordeuren van de gezinnen in de wijk en signaleren daar zaken die vaak voor de reguliere hulpverlening verborgen blijft. Indien nodig, zorgen zij dat de hulpverlening op gang komt. Op die manier vervullen zij een brugfunctie tussen informele en formele zorg.

Naast dat Schilderswijk Moeders in de afgelopen jaren veel vrouwen en daarmee ook gezinnen hebben geactiveerd, ontwikkelen zij zichzelf ook. Sommigen hebben afgelopen jaar een opleiding gevolgd, anderen hebben een baan gevonden. Daarmee zijn ze een rolmodel voor vrouwen in de wijk.

Belangrijkste verschuiving in 2019 is dat we niet alleen maar vrouwen helpen maar ook veel mannen hulp hebben gezocht bij de Schilderswijk Moeders. We hebben in de doelstellingen nog de vrouwen genomen als uitgangspunt maar eigenlijk kunnen we nu meer spreken over bewoners van de Schilderswijk. Dit is een belangrijke verschuiving en ook een grote winst voor het project. Dat betekent dat de mannen ook vertrouwen hebben in het werk wat verzet wordt door de Schilderswijk Moeders.

Na het viertien van het vijfjarig bestaan van de Schilderswijk Moeders in 2018, zijn we in 2019 gestart met het nadenken hoe we het project Schilderswijk Moeders kunnen verduurzamen. In 2019 hebben we onder andere met de ambassadeurs van het project, hulporganisaties en de gemeente Den Haag, nagedacht hoe we dit kunnen realiseren in de toekomst. In 2020 gaan we deze samenwerkingsverbanden uitrollen en verder werken aan de verduurzaming van het project.

Maar naast deze mooie resultaten waren er ook knelpunten wat u ook kunt terug lezen in het verslag.

We danken de gemeente Den Haag voor hun financiële steun het afgelopen jaar. Zonder hen was het mooie werk van de Schilderswijk Moeders niet mogelijk geweest.

Gemeente Den Haag

1. Wat willen we bereiken?

Hoofddoel:

In 2019 wordt door de inzet van getrainde contactvrouwen (de Schilderswijk Moeders) geïsoleerde vrouwen, vrouwen met opvoedingsvragen en vrouwen met financiële problemen bereikt en geactiveerd.

De Schilderswijk Moeders zullen in 2019 minimaal 400 vrouwen in de Schilderswijk bereiken.

- Hiervan zijn er 200 kortlopende contacten (< 3 contactmomenten)
- Er zal sprake zijn van 250 langer lopende contacten (> 3 contactmomenten)

Subdoelen voor 2019:

Algemene subdoelen:

- Versterking van gezinnen in de Schilderswijk, door empowerment van de moeders, door de inzet van getrainde contactvrouwen.
- Kwetsbare gezinnen, waaronder risico- en multiprobleem huishoudens worden in beeld gebracht.
- Toegankelijkheid vergroten van de reguliere hulpverlening.
- Ter preventie dat gezinnen afglijden naar zwaardere problematiek.

Subdoel ten aanzien van geïsoleerde vrouwen

- Vrouwen die zijn bereikt, stijgen op de participatieladder.

Subdoel ten aanzien van opvoedingsvaardigheden van moeders in de wijk

- De vrouwen met opvoedingsvragen die zijn bereikt, krijgen van een Schilderswijk Moeder opvoedondersteuning.

Subdoel ten aanzien van financiële problematiek

- De vrouwen met financiële problemen die zijn bereikt, krijgen van een Schilderswijk Moeder, hulp bij het op orde brengen van de financiën en indien noodzakelijk, het op gang brengen van (schuld)hulpverlening aan gezinnen.

Subdoel ten aanzien van de methodiek en verduurzaming hiervan

- Inzicht geven in de methodiek en de training op lokaal, landelijk en Europees niveau door middel van de maatschappelijke kosten-baten analyse van het Verwey-Jonker instituut en de conferentie over de aanpak wijkcontactvrouwen.
- Verankering van de methodiek in de hulpverleningsstructuren en ketenaanpak in Den Haag.

Overige subdoelen

- Scholing en toeleiding naar beroepsopleiding en werk van deelnemende contactvrouwen
- Het toe leiden naar werk van deelnemende contactvrouwen
- Het bieden van werkervaringsplaatsen aan afgestudeerden maatschappelijk werkers uit de wijk.
- Actiever gebruik van het reguliere aanbod in de Schilderswijk.
- Versterking van het netwerk van zelforganisaties en professionele organisaties in de Schilderswijk.
- Aantrekken van nieuwe Schilderswijk Moeders met diverse etnische achtergronden

Beoogde resultaten in 2019:

- De Schilderswijk Moeders hebben minimaal 400 vrouwen in de Schilderswijk bereikt.
- Met minimaal 250 gezinnen hebben zij een langdurig contact (>3 contactmomenten)
- Met minimaal 200 gezinnen hebben zij een kortdurend contact (<3 contactmomenten)
- Er is 175 keer hulp geboden bij financiële vragen.
- Er is 100 keer opvoedingsondersteuning geboden.
- 150 bereikte vrouwen staan aan het begin van het contact op trede 1 of 2 van de participatieladder.
- 60% van de vrouwen waarbij sprake is van langdurig contact (minimaal 150 vrouwen) stijgen één of twee treden op de participatieladder.
40% van het totaal aantal bereikte vrouwen/gezinnen (minimaal 180 vrouwen/gezinnen) is toegeleid naar reguliere hulpverlening.
- 180 buurtbewoners vragen informatie en advies bij het Steunpunt Schilderswijk Moeders.
- Vanuit het netwerk van professionele hulpverlenende instanties wordt er 100 keer een beroep gedaan op ondersteuning van de Schilderswijk Moeders.
- Aan het einde van 2019 zijn er 20 getrainde contactvrouwen actief.
- Er zijn gedurende het jaar 5 nieuwe Schilderswijk Moeders geworven en getraind.
- Gedurende het jaar zijn er minimaal 20 scholingsbijeenkomsten gegeven aan de Schilderswijk Moeders.
- Alle Schilderswijk Moeders hebben gedurende het jaar 10 intervisie bijeenkomsten gevolgd.

2. Wie zijn wij?

In 2019 bestond het project Schilderswijk Moeders uit 22 Schilderswijk Moeders en twee projectbegeleiders.

Door de toenemende vraag van bewoners uit de wijk en ook van de hulpverleners uit de stad, hebben we in mei, 6 nieuwe Schilderswijk Moeders getraind. Deze vrouwen hebben diverse etnische achtergronden (Eritrese, Turkse, Antilliaanse en Burundi).

Het team bestaat uit 22 Schilderswijk Moeders met 10 verschillende etnische achtergronden. Met deze kleurrijke groep kunnen we veel bewoners helpen.

“Voor mij is het een eer om Schilderswijk Moeder te zijn geworden in 2019. Mijn passie is mensen helpen. Een luisterend oor bieden kan al heel veel betekenen voor iemand die eenzaam is. Als Schilderswijk Moeder komt je heel veel dingen tegen bij cliënten, zowel goede als slechte dingen. Niet alle casussen kunnen we oplossen maar ik doe mijn best. Het doel is om uiteindelijk de juiste instantie te vinden die de cliënt uiteindelijk weer verder kan helpen. Ik ben trots dat ik een Schilderswijk Moeder ben.”

‘Antilliaanse Schilderswijk Moeder’

3. Hoe werken wij?

Het uitgangspunt van de methodiek die de Schilderswijk Moeders hanteren, is de eigen kracht van vrouwen. Door uit te gaan van de mogelijkheden die vrouwen bij zich dragen en hen te wijzen op de belangrijke invloed die zij op hun gezinnen en hun directe omgeving uitoefenen, wordt een positief zelfbeeld ontwikkeld. Daar waar vrouwen die geïsoleerd leven zich vaak minder kundig, minder vaardig en minderwaardig ten opzichten anderen voelen, worden zij zich bewust van hun eigenwaarde én de toegevoegde waarde die zij hebben voor hun gezinnen en hun omgeving.

Het project Schilderswijk Moeders zet getrainde contactvrouwen in voor de maatschappelijke begeleiding van vrouwen uit de wijk. Het idee is dat zij, door dezelfde etniciteit, hun achtergrond en ervaringsdeskundigheid, goed in staat zijn om contacten met vrouwen in de wijk te leggen. De ervaring is dat vrouwen hierdoor meer open kunnen zijn over hetgeen dat in hun gezinnen aan problematiek speelt en er een lagere drempel is om hierin ondersteuning te vragen.

De deelnemende organisaties van het project constateren dat veel bewoners onbekend zijn met instellingen en organisaties die hen kunnen ondersteunen. Als dit al wel bekend is bij hen, heerst er bij wijkbewoners overwegend wantrouwen ten aanzien van reguliere instanties. Zo zijn bijvoorbeeld moeders veelal bang dat als zij hun problemen met de opvoeding van hun kinderen delen met reguliere hulpverleners het risico aanwezig is dat zij hun kinderen kwijt raken. Daarnaast kunnen taalproblemen en cultuurverschillen belemmerend werken bij het zoeken naar en aanvaarden van hulp.

De contactvrouwen vervullen een brugfunctie tussen wijkbewoners en reguliere instanties en tevens fungeren zij als maatje en/of vertrouwenspersoon. Bepaalde problemen in gezinnen in de Schilderswijk zijn herleidbaar naar de discrepantie in leefwerelden. Enerzijds de buitenwereld van school en straat en anderzijds de binnenwereld met de eigen cultuur. Normen en waarden worden op uiteenlopende manieren gehanteerd en dat kan tot spanningen en problemen leiden. In deze situaties kunnen contactvrouwen fungeren als vangnet, vraagbaak en verwijzer.

Het meetinstrument dat wordt gebruikt om de voortgang te meten van de cliënten is de Participatieladder (figuur 1) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Met deze ladder wordt de mate van participatie gemeten per persoon. Zoals hierboven genoemd, zitten de Schilderswijk Moeders allemaal op trede 4 of 5. De vrouwen die zij bereiken beginnen over het algemeen op trede 1 of 2. Naarmate het contact vordert met een Schilderswijk Moeder verschuiven de cliënten naar trede 3 of 4.

Met de gehanteerde methode van werken bereiken wij stap voor stap en met oog voor de verschillende posities waarin vrouwen en hun gezinnen zich bevinden, een duurzaam resultaat dat de *zelfredzaamheid* en als gevolg daarvan *participatie* van deze vrouwen vergroot. Belangrijk in onze benadering is het uitgangspunt dat het toewerken naar zelfredzaamheid in de gezamenlijkheid en geborgenheid van de peergroepen plaatsvindt. Dit is *samenredzaamheid*: vrouwen kunnen elkaar motiveren, vertrouwen geven en van elkaar leren. Hierdoor ervaren vrouwen dat zij niet de enige zijn in hun situatie en kunnen zij zelfvertrouwen ontwikkelen om zodoende zelfstandig probleemsituaties te ontstijgen.

Inhoud begeleiding

Tijdens de begeleiding aan huis en op het spreekuur wordt op een gestructureerde wijze in de domeinen opvoeding, financiën, gezondheid, wonen en welzijn gekeken welke problematiek er in de gezinnen aanwezig is en op welke wijze deze opgelost kan worden. De begeleiding is erop gericht dat vrouwen niet afhankelijk worden van de begeleiding van een Schilderswijk Moeder, maar leren hun eigen kracht in te zetten. Na afloop van de begeleiding kennen zij, waar nodig, de weg naar reguliere hulpverlenende instanties, hebben zij hun netwerk vergroot en hebben stappen buitenshuis gezet door deel te nemen aan een cursus of vrijwilligerswerk te doen.

Proces en kwaliteit

De Schilderswijk Moeders werken op een gestructureerde wijze. Elke zes tot acht weken hebben de Schilderswijk Moeders een begeleidingsgesprek met een projectmedewerker waarbij zij hun werkzaamheden bespreken aan de hand van door hen gemaakte rapportages. Hierdoor zijn de vorderingen van hun werkzaamheden inzichtelijk en kunnen knelpunten tijdig worden opgepakt. Naast het bespreken van de werkzaamheden met betrekking tot de cliënten wordt tijdens dit gesprek ook aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van de Schilderswijk Moeders. Ook is er tijdens het gesprek aandacht voor de mate van belastbaarheid als Schilderswijk Moeders. De twee (parttime) projectmedewerkers trainen en begeleiden de contactvrouwen en bieden hen ondersteuning bij complexere problematiek. Daarnaast houden zij contact met de ketenpartners en zetten zij hun professionele kennis in met betrekking tot de sociale kaart.

Aanmelding cliënten

De contactvrouwen melden zelf vrouwen uit de wijk aan. Zij komen hen bijvoorbeeld tegen op het schoolplein, het portiek van hun woning of bij de dokter in de wachtkamer. Inmiddels zijn de Schilderswijk Moeders in de wijk al dermate bekend dat vrouwen en gezinnen ook via bewoners in de wijk worden aangemeld. Ook instellingen en organisaties uit het professionele netwerk (bijvoorbeeld artsen, scholen, woningbouwcoöperaties en de wijkzorgteams) melden vrouwen bij het project aan. De ervaring leert echter dat de Schilderswijk Moeders niet alle gezinnen kunnen ondersteunen. Bij gezinnen waar sprake is van complexe problematiek, zoals psychiatrische problemen, wordt er doorverwezen naar reguliere instellingen. Zo nodig spelen de Schilderswijk Moeders bij het gezin een ondersteunende rol.

Duur en frequentie van de begeleiding

De Schilderswijk Moeders leveren maatwerk. Dit betekent dat zij naar de vraag en behoefte(n) van de cliënten luisteren. In de eerste periode is het contact heel intensief. Dan staat het opbouwen van het vertrouwen, evenals het onderzoeken van de vraag centraal. Daarna is er een periode waar aansluiting wordt gezocht bij de vraag. Zo wordt dan bijvoorbeeld hulpverlening ingezet of beginnen de activiteiten. In deze periode monitoren de Schilderswijk Moeders de vooruitgang van hun cliënten en signaleren eventuele knelpunten. In de volgende fase worden de cliënten steeds meer losgelaten totdat ze zelfstandig en zonder hulp van een Schilderswijk Moeder verder kunnen.

Huisbezoeken

De Schilderswijk Moeders leggen bij veel van hun cliënten huisbezoeken af. Ook dit wordt af naarmate het contact wordt afgebouwd.

Steunpunt Schilderswijk Moeders

Naast de huisbezoeken houden de Schilderswijk Moeders tweemaal per week een inloopspreekuur, waar buurtbewoners terecht kunnen voor kortdurende hulpvragen op het gebied van bijvoorbeeld inkomen en huisvesting en hulp bij het invullen van (digitale) formulieren. Wij merken dat in toenemende mate de samenleving gedigitaliseerd is en burgers over digitale vaardigheden dienen te beschikken om adequaat gebruik te kunnen maken van allerlei voorzieningen en regelingen. Bewoners uit de Schilderswijk beschikken niet altijd over deze vaardigheden.

“Op het spreekuur kwam een Tunesische vrouw met de vraag of zij Nederlandse lessen kon volgen. Zij wilde zo snel mogelijk de taal leren omdat zij in Tunesië bezig was geweest met een rechtenopleiding en dit graag zo snel mogelijk weer wilde oppakken.

Zij was net in verband met gezinshereniging naar Nederland gekomen. Haar man woonde al vijf jaar in Nederland en hij had hun kinderen nauwelijks al die jaren gezien.

Omdat ik zelf uit Tunesië kom, raakten we al snel in gesprek. Ze vertelde dat ze was geschrokken toen ze in Nederland aankwam omdat haar man in de afgelopen vijf jaar een nieuwe vriendin bleek te hebben. Zij woonde ook in dat huis. Haar man en de nieuwe vriendin begonnen de vrouw te treiteren en gaven haar en haar twee kinderen het kleinste kamertje in het huis. Naar verloop van tijd ging het treiteren over in fysiek geweld. Omdat ik inmiddels regelmatig contact had met mevrouw ben ik met Stichting Wende in gesprek gegaan om mevrouw uit huis te plaatsen. Stichting Wende had eigenlijk geen plek maar na lang praten kon mevrouw gelukkig halsoverkop naar de vrouwenopvang. Inmiddels zijn we een paar maanden verder en gaat het goed met mevrouw. Ik weet niet waar ze precies zit maar weet dat ze veilig is en dat zij nu rustig met haar kinderen haar leven kan opbouwen.”

‘Tunesische Schilderswijk Moeder’

4. Met wie werken wij samen?

De Schilderswijk Moeders fungeren als brug naar de reguliere hulpverlening.

Om ervoor te zorgen dat de Schilderswijk Moeders goed op de hoogte zijn van de Haagse sociale kaart worden gedurende het gehele jaar organisaties uitgenodigd. Het doel is dat er meer uitwisseling is tussen de formele en de informele hulp.

Afgelopen jaar zijn onder andere de volgende instanties langs geweest:

- Indigo om over verslavingen te praten
- Sociale fondsen om te leren hoe je individuele noodfondsen voor een bewoner aanvraagt
- Provincie Zuid-Holland en gemeente Den Haag om te praten over energiebesparing
- 113 Hulp bij Zelfdoding om informatie te geven als mensen zelfmoord willen plegen en hoe te handelen als Schilderswijk Moeder
- Helpdesk Geldzaken van de gemeente Den Haag om geld te leren besparen

Daarnaast zijn de Schilderswijk Moeders ook op bezoek geweest bij het Centrum voor Jeugd en Gezin om meer te leren hoe een gezinscoach werkt.

Klankbordgroep

Elke maand komt een klankbordgroep samen. Aan deze klankbordgroep nemen de professionals deel van de diverse hulporganisaties zoals CJG, JIT, Indigo, Parnassia, Politie en WMO.

Elke keer wordt een casus ingebracht en gezamenlijk wordt gezocht naar een oplossingsrichting.

Juiste Zorg op de Juiste Plek

In de praktijk blijkt dat de problematiek van de cliënten van de Schilderswijk Moeders soms dermate gecompliceerd is, dat een intensieve en gezamenlijke aanpak van professionals noodzakelijk is. Vanuit deze achtergrond is Buurtcentrum De Mussen gestart met het project de Juiste Zorg op de Juiste Plek. Het programma de Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZJP) van ZonMW richt zich op het vormen van een samenwerkingsverband tussen formele en informele zorg met als doel dat multi-probleem gezinnen beter toegang krijgen tot de juiste hulpverlening. Belangrijk uitgangspunt is dat door de samenwerking van formele en informele hulpverleners de kloof wordt gedicht tussen de systeemwereld van instellingen en de leefwereld van gezinnen in de wijk. Hierdoor worden gezinnen die zorg nodig hebben eerder bereikt en kunnen zij adequate hulp ontvangen. Binnen het programma hebben de Schilderswijk Moeders een centrale functie. Het samenwerkingsverband formuleert een gezamenlijk regiobeeld en een gedeelde visie die leidend zal zijn bij het uitwerken van een plan van aanpak. Deelnemende partners aan het samenwerkingsverband zijn de Gemeente Den Haag: WMO en CJG, Parnassia, Indigo, Zuster Mina Zorg & Advies, Buurtcentrum De Mussen en de Schilderswijk Moeders. Inmiddels heeft ook Senza Zorg aangegeven deel te willen nemen aan JZJP.

Duo-coaching

Buurtcentrum De Mussen en de dienst Jeugd Maatschappelijke Ondersteuning (JMO) hebben met het innovatieve project 'Toegankelijke Jeugdzorg' ook de handen ineengeslagen om de jeugdzorg meer toegankelijk te maken voor bewoners van de Schilderswijk. Een onderdeel van dit project is duo coaching. Duo-coaching houdt in dat er op casusniveau wordt samengewerkt tussen een reguliere hulpverlener van het JMO en een Schilderswijk Moeder. Vaak lukt het de hulpverlening niet om een gezin te bereiken door bijvoorbeeld miscommunicatie, onbegrip, wantrouwen, culturele achtergronden, schaamte e.d.

De Schilderswijk Moeders kunnen hier als paraprofessionals de juiste bruggen bouwen zodat de gezinnen wel vroegtijdig (en dus goedkoper) ondersteuning ontvangen. De contactvrouwen van de Schilderswijk Moeders kunnen bijvoorbeeld samen met een formele hulpverlener een intake doen. De toegevoegde waarde kan zijn dat de contactvrouw in staat is om de probleemsituatie, het gedrag en de emotie te duiden. De contactvrouw herkent vanuit de culturele achtergrond gevoeligheden, normen en waarden en weet tegelijkertijd vertrouwen te creëren bij het gezin dat hulp nodig heeft. In 2020 gaan we monitoren hoe de samenwerking met de dienst Jeugd en Maatschappelijke Ondersteuning en hoe duo-coaching effectief een bijdrage levert aan het verlagen van de drempel om hulp te accepteren.

5. Wat zijn de resultaten?

In 2019 zijn gestelde doelen zoals geformuleerd in paragraaf 1 ruimschoots gehaald.

In totaal hebben de Schilderswijk Moeders **663** bewoners bereikt en geactiveerd.

- Bij **333** bewoners is er sprake geweest van langdurig contact (>3 contactmomenten)
- Bij **330** bewoners is er sprake van kortlopend contact (< 3 contactmomenten)

Hiervoor zijn meerdere redenen aan te wijzen. De Schilderswijk Moeders zijn steeds meer bekend bij zowel de bewoners uit de wijk als de hulpverleningsinstellingen. Daarnaast vragen steeds meer mannen hulp aan de Schilderswijk Moeders. En met het aannemen van 6 nieuwe Schilderswijk Moeders, is het aantal cliënten ook fors toegenomen.

Financiële- en opvoedingsondersteuning

De Schilderswijk Moeders krijgen veel financiële- en opvoedingsvragen. Hiervoor zijn ze ook getraind om deze vragen goed te kunnen beantwoorden en indien nodig door te verwijzen naar de juiste hulpinstantie.

Doel 2019	Er is 175 keer hulp geboden bij financiële vragen Er is 100 keer opvoedingsondersteuning geboden
------------------	---

Resultaat 2019	Er is 203 keer hulp geboden bij financiële vragen Er is 150 keer opvoedingsondersteuning geboden
-----------------------	---

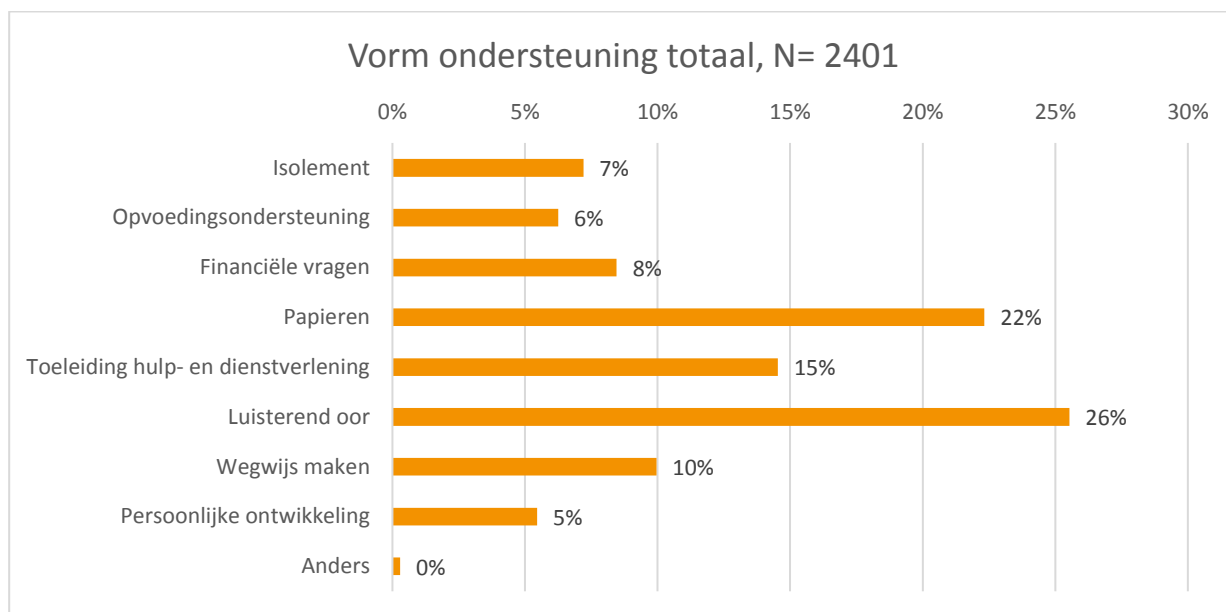
In 2019 heeft de Helpdesk Geldzaken zich in De Mussen gevestigd om mensen te helpen om geld te besparen. De Schilderswijk Moeders verwijzen hun cliënten regelmatig naar de Helpdesk Geldzaken. Veel cliënten hebben met hulp al geld bespaard op hun maandelijkse uitgaven.

Mijn cliënt leeft van een bijstandsuitkering. Elk jaar vraag ik voor haar toeslagen aan en kwijtschelding voor de diverse regionale en gemeentelijke belastingen. Mevrouw kan net rondkomen van haar uitkering. Tijdens een van de bijeenkomsten van de Schilderswijk Moeders heeft de Helpdesk Geldzaken een presentatie gegeven. Wij hebben toen geleerd dat zij je kunnen helpen om geld te besparen. Ik heb meteen voor mijn cliënt een afspraak gemaakt. Nicky van de Helpdesk Geldzaken, heeft alle financiën van mijn cliënt doorgenomen en toen bleek dat mijn cliënt nog recht had op een teruggave van de belastingdienst. Nicky heeft die teruggave meteen ingediend. Een paar weken later had mijn cliënt de teruggave op haar rekening. Ze was heel erg blij.

‘Surinaamse Schilderswijk Moeder’

Grafiek 1 Vormen van ondersteuning

Stijging op de participatieladder

Om isolement te doorbreken wordt veelal toegeleid naar laagdrempelige activiteiten zoals naailes, koffieochtenden of Nederlandse les. Na deze stap gezet te hebben, kunnen de Schilderswijk Moeders wat meer afstand nemen van de bereikte vrouw. Vanuit het doorbreken van het isolement met een laagdrempelige activiteit kan verder gewerkt worden naar een sociaal netwerk. Hierbij gaat het om contacten leggen en deze ook te onderhouden. De bereikte vrouwen worden pas losgelaten door de Schilderswijk Moeders als zij zeker weten dat zij echt zelfredzaam is en duurzame contacten heeft opgebouwd.

Doel 2019

150 vrouwen staan aan het begin van het contact op trede 1 of 2 van de participatieladder
60% van de vrouwen waarbij sprake is van langdurig contact stijgen 1 of 2 treden op de participatieladder

Resultaat 2019

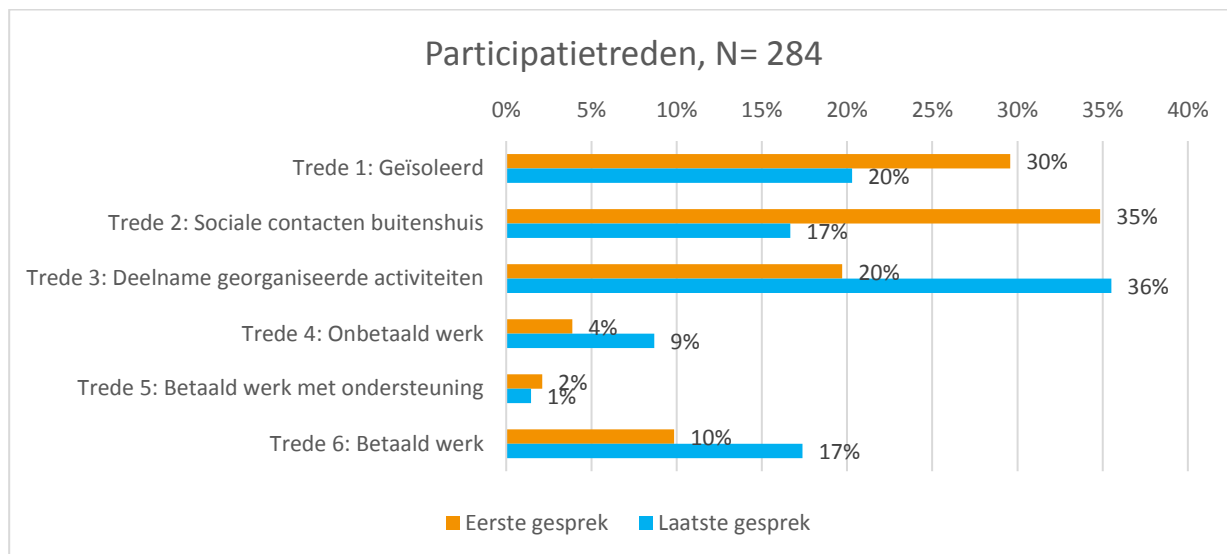
183 vrouwen staan op trede 1 of 2 aan het begin van het traject
38% is gestegen op de participatieladder.

Opvallend is dat een groot deel van de cliënten gestegen is op de participatieladder door deel te nemen aan activiteiten of vrijwilligerswerk is gaan doen.

De Schilderswijk Moeders verwijzen bewoners ook naar De Werkplaats bij Buurtcentrum De Mussen. Bij de Werkplaats kunnen wijkbewoners zonder werk, ondersteuning krijgen bij het vinden van een baan. Uit de groei op de participatieladder is ook terug te lezen dat veel cliënten uiteindelijk ook zijn gaan werken met of zonder ondersteuning.

Grafiek 2 Groei op de participatieladder in percentages

Een casemanager van de WMO heeft contact gezocht met onze begeleiders. Een Turkse mevrouw van 52 jaar woont al geruime tijd in Nederland maar heeft moeite om zich te vermaken. Ik ben zelf nog niet zo lang Schilderswijk Moeder maar ik heb in korte tijd zoveel geleerd. Daarom ben ik blij dat mijn begeleider me aan deze mevrouw heeft gekoppeld. Ik heb haar gebeld en wij hebben gepraat. Ik heb haar meteen meegenomen naar de koffieochtend in De Mussen. Daar heeft ze kennis gemaakt met andere Turkse vrouwen. Ik heb haar ook verteld wat er allemaal in De Mussen te doen is. Zo kan ze mee naar Vrouwenfeesten, naailes volgen en gaan sporten. Zij is nog een beetje terughoudend maar ik bel haar elke week om haar uit te nodigen voor de verschillende activiteiten. Zij is erg blij met mijn hulp.

‘Turkse Schilderswijk Moeder’

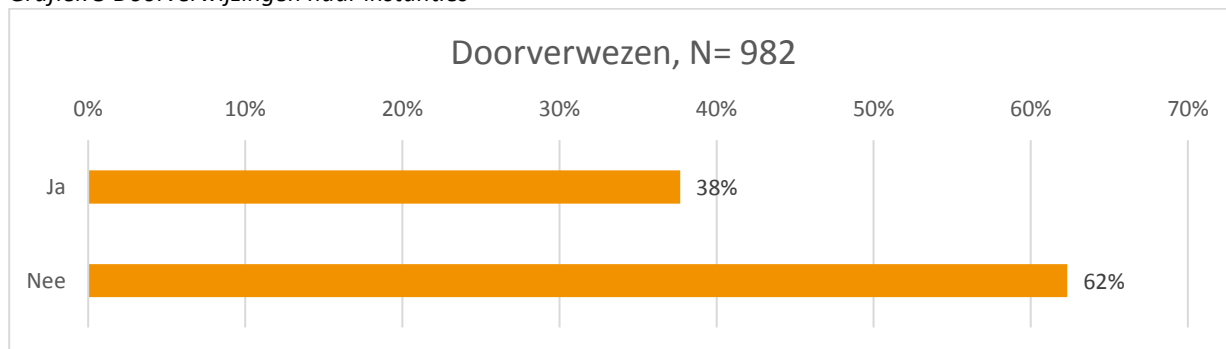
Toeleiding naar reguliere hulpverlening

De Schilderswijk Moeders verwijzen niet alleen naar passende activiteiten of bieden andere hulp bij het aangaan van sociale contacten. Vaak blijkt er ook professionele hulp nodig te zijn. De Schilderswijk Moeders vervullen ook een brugfunctie naar de reguliere hulpverlening.

Doel 2019	40% van het totaal aantal bereikte bewoners (minimaal 180) is toegeleid naar reguliere hulpverlening. Dit komt neer op 72 bewoners.
Resultaat 2019	38% van het totaal aantal bereikte bewoners (317 bewoners langdurig contact) is toegeleid naar reguliere hulpverlening. Dit komt neer op 120 bewoners.

In 2019 is het aantal verwijzingen naar hulpinstanties zoals Veilig Thuis en Stichting Wende toegenomen. Dit is zorgelijk omdat huiselijk geweld binnen huishoudens is toegenomen. Opvallend is dat het huiselijk geweld tegen mannen is toegenomen. Deze mannen durven de Schilderswijk Moeders wel om hulp te vragen maar we zien dat de hulpverlening nog niet toereikend genoeg is voor hulp voor mannen. Er zijn nauwelijks opvangcentra in Nederland voor mannen.

Grafiek 3 Doorverwijzingen naar instanties

Door het toenemende aantal casussen op het gebied van huiselijk geweld en echtscheiding wordt er ook een groter beroep gedaan op de advocatuur. In 2019 zijn we een samenwerkingsverband aangegaan met een groep advocaten van diverse Haagse kantoren. Een paar keer per jaar vindt er overleg plaats met de Schilderswijk Moeders en de advocaten om diverse casussen te bespreken. De advocaten zijn gespecialiseerd in onder andere familierecht, strafrecht, verblijfsrecht en WWB-recht.

Voor een uitgebreid overzicht van de instanties waarnaar verwezen wordt, zie bijlage 1 (grafiek 1 en 2).

Een Eritrese man heeft een dringend beroep op mij gedaan. Zijn vrouw dreigt terug te keren naar Somalië en de kinderen in Nederland achter te laten. De man wil hulp om de volledige voogdij krijgen zodat hij in Nederland voor zijn kinderen kan zorgen.

Zijn vrouw heeft hem uit huis gezet en het huis op haar naam gezet. Elke keer als de man voor de deur staat, begint de vrouw te slaan en te schoppen. De burens zijn hier meerdere malen getuige van geweest. Ik heb samen met de man aangifte gedaan bij de politie.

Hij woont nu tijdelijk in éénkamer woning waar hij zijn kinderen niet mag ontvangen. Hij heeft zijn vrouw gevraagd om de woning op zijn naam te zetten zodat hij daar met de kinderen kan verblijven als zij naar Somalië vertrekt. Zij weigert. Ik heb voor hem een advocaat ingeschakeld die zowel de scheiding gaat regelen als gaat helpen met het voogdijtraject. Daarnaast ben ik bezig om urgentie aan te vragen voor een woning. Via de gemeente heb ik ervoor gezorgd dat mijnheer tijdelijk zijn kinderen mag ontvangen in zijn eenkamerwoning. De mijnheer is blij met mijn hulp en hoopt snel alles op te rit te hebben.

'Soedanese Schilderswijk Moeder'

Verwijzing van hulpverleners naar de Schilderswijk Moeders

Er wordt een steeds groter beroep gedaan vanuit de hulpverlenersorganisaties op de Schilderswijk Moeders. Door de samenwerkingsverbanden die we aangegaan zijn met onder WMO, verloskundigenpraktijken, advocaten etc, krijgen we steeds meer vragen om aanvullende hulp te verlenen.

Doel 2019	Vanuit het netwerk van professionele hulpverlenende organisaties wordt 100 keer een beroep gedaan op ondersteuning van de Schilderswijk Moeders.
Resultaat 2019	Vanuit het netwerk van professionele organisaties is 98 keer een beroep gedaan op ondersteuning van de Schilderswijk Moeders.

Zoals eerder vermeld gaan we in 2020 de pilot duo-coaching starten. In samenwerking met JMO zullen gezinnen worden geholpen door een professionele gezinscoach met een vrijwillige Schilderswijk Moeder. Het doel is dat een gezin dan geholpen wordt op meerdere leefgebieden.

Indien dit succesvol is, kan gekeken worden naar andere samenwerkingsverbanden met andere hulpverlenende partijen in Den Haag.

6. Succesfactoren en knelpunten

Het project Schilderswijk Moeders blijft een groot succes. Veel vrouwen worden bereikt en geactiveerd. Door de laagdrempeligheid bereiken zij veel vrouwen in de wijk en zelfs af en toe daar buiten.

Successen

1. Met het aannemen van 6 nieuwe Schilderswijk Moeders in mei kunnen we de vraag uit de wijk en de stad beter aan. Ook door de grotere diversiteit aan etnische achtergronden kunnen we meer bewoners helpen. Twee van de nieuwe Schilderswijk Moeders zijn toegetreden tot de STIP-regeling.
2. Ook zien we dat het aantal mannen dat het Steunpunt Schilderswijk Moeders bezoekt, toeneemt. Zij hebben vaak hulp nodig bij het invullen van papieren en komen met financiële vragen.
3. De Helpdesk Geldzaken van de gemeente Den Haag is sinds begin dit jaar gevestigd in De Mussen. De Schilderswijk Moeders verwijzen hun cliënten naar de Helpdesk Geldzaken. Veel cliënten hebben meer inzicht gekregen in hun financiën en leren geld besparen.

Knelpunten

1. We zien een toename van de caseload van de vrouwen. De vrouwen in de STIP regeling hebben een hoge caseload. We vrezen dat met het wegvallen van deze STIPPERS eind 2020 een groot gat zal ontstaan. De vraag neemt namelijk niet af.

Het is de taak van de begeleiders om ervoor te zorgen dat de caseload niet te hoog wordt en dat de Schilderswijk Moeders hun cliënten ook tijdig doorverwijzen naar de reguliere hulpverlening.

2. De Schilderswijk Moeders hebben ook een zware caseload.
 - Het huisvestingsprobleem wordt steeds urgenter. We zien dat bij relatieproblemen gezinnen noodgedwongen bij elkaar moeten blijven omdat er geen woning beschikbaar is. Een man met drie kinderen in één kamer woning is geen uitzondering. Niemand kan hem helpen aan een woning. Hij wordt van het kastje naar de muur gestuurd. Dit legt een grote druk op de Schilderswijk Moeders.
 - We zien een enorme toename van geestelijke en lichamelijke mishandeling van zowel vrouwen als mannen. Het is lastig om deze cliënten goed te kunnen helpen want de opvangen zitten overal vol
 - We zien nog steeds een toename van het aantal ongedocumenteerden die door professionele instanties naar de Schilderswijk Moeders worden gestuurd. Wij kunnen deze mensen helaas ook niet helpen en moeten ze noodgedwongen weer terugverwijzen naar de reguliere hulpverlening
 - De bekendheid van de SWM reikt verder dan Den Haag. Het komt voor dat mensen van ver buiten de stad, naar de Schilderswijk Moeders worden doorverwezen. Het zijn vaak ook ingewikkelde problemen

Het is de taak van de begeleiders om ervoor te zorgen dat de reguliere hulpinstanties op tijd worden ingeschakeld zodat de casussen worden overgedragen aan de bevoegde instanties.

7. Conclusies

De Schilderswijk Moeders zijn Haagse Kracht Pur Sang!

Het succes van het werk van de Schilderswijk Moeders blijft niet onopgemerkt. Het aantal bewoners wat afgelopen jaar een beroep heeft gedaan op de Schilderswijk Moeders, is toegenomen.

Ook de reguliere hulpverlening heeft afgelopen jaar een groter beroep gedaan op extra ondersteuning vanuit de Schilderswijk Moeders.

Dit geeft aan dat de inzet van vrijwillige vertrouwenspersonen werkt. Met de komst van 6 nieuwe Schilderswijk Moeders met diverse etnische achtergronden zijn in 2019 nog meer mensen bereikt en geactiveerd.

In 2019 zijn we ideeën gaan uitwerken om het project Schilderswijk Moeders te verduurzamen en om de samenwerking met de reguliere hulpverlening te intensiveren. De verduurzaming zal in 2020 meer vorm gaan krijgen.

8. Aanbevelingen

Structurele financiering

De tijdelijke financiering van het project is een jaarlijkse terugkerende zorg.

In juli 2019 heeft wethouder Kavita Parbhudayal mondeling toegezegd dat het college -goedlopende projecten zoals de Schilderswijk Moeders- gedurende de gehele college-periode gefinancierd zouden worden. Dit draagt bij aan verduurzaming van projecten en zorgt voor minder administratieve lasten voor zowel de aanvrager als de gemeente Den Haag. Helaas viel net na haar mondelinge toezegging het Haagse college en is dit nog niet gerealiseerd.

Bijlage 1 Ambassadeurs

Het project Schilderswijk Moeders kent vijf bevolgen ambassadeurs.

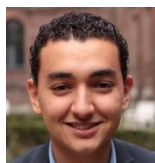
Kirsten van den Hul, Tweede Kamerlid bij de PvdA. Zij strijdt voor een verbonden samenleving en emancipatie. Twee onderwerpen die geheel aansluiten op de werkzaamheden van de Schilderswijk Moeders. In juli hebben de Schilderswijk Moeders haar ontmoet, in de Tweede Kamer.

Hans Bellaart, Coördinator Portaal bij het Kennisplatform Integratie en Samenleving (KIS). In 2017 heeft het KIS een Maatschappelijke Rendementsanalyse uitgevoerd bij de Schilderswijk Moeders. Hans had hierin de rol als coördinator. De praktische ervaring van de Schilderswijk Moeders kan worden ingezet bij onderzoek van het KIS, Verwey-Jonker of Movisie.

Fatima Faïd, gemeenteraadslid voor de Haagse Stadspartij. Fatima zet zich in voor sociale zaken, welzijn en armoede. Onderwerpen die perfect aansluiten bij de werkzaamheden van de Schilderswijk Moeders. Fatima heeft meerdere keren De Schilderswijk Moeders bezocht en cliënten geholpen in crisissituaties. Kwaliteit is waar ze voor staat en wat zij gemeen heeft met de Schilderswijk Moeders.

Samir Ahraoui, adviseur Treasury bij de gemeente Rotterdam en fractievertegenwoordiger bij de Haagse PvdA. Samir heeft verschillende partijen in de Haagse politiek kunnen bewegen om de petitie van de Schilderswijk Moeders te ondertekenen. Door zijn wortels in de Schilderswijk snapt hij als geen ander wat de kansen zijn van de aanpak van de Schilderswijk Moeders.

Wietske Kamsma, adviseur bij House of Hi. Wietske is een groot voorstander van intercultureel samenwerken en een echte verbinder, iets waar ook de Schilderswijk Moeders voor staan. Sociaal ondernemerschap is haar met de paplepel ingegoten. Haar motto luidt dan ook: "Als iedereen er een beetje beter van wordt, doen we het best goed."

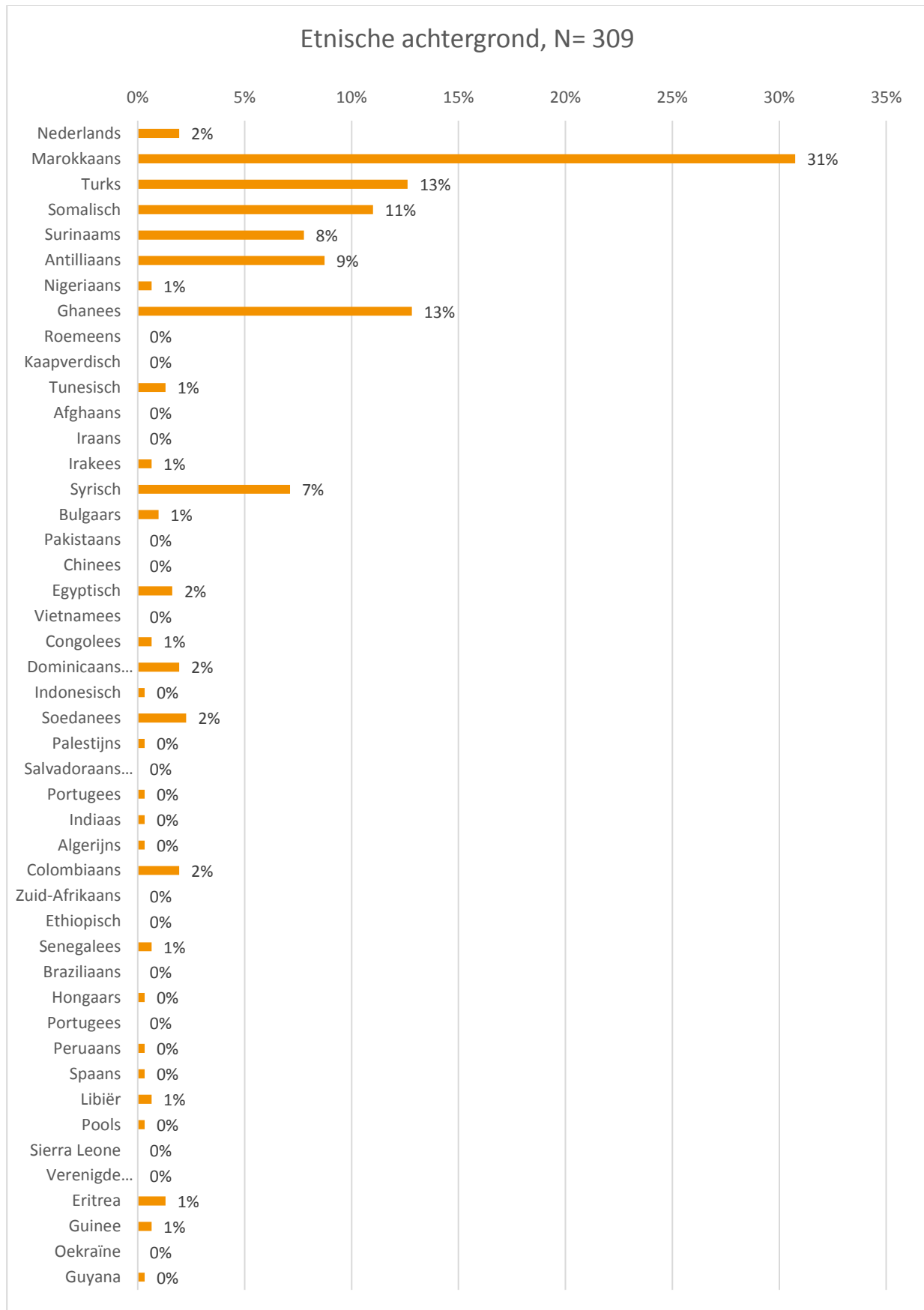

Bijlage 2 Grafieken

Doelstellingen 2019	Resultaten 2019
De Schilderswijk Moeders bereiken minimaal 400 vrouwen in de Schilderswijk	Totaal bewoners - Totaal 647 bewoners - Langdurig contact: 317 bewoners - Spreekuur contacten: 330 bewoners
Er is 175 keer hulp geboden bij financiële vragen	Totaal financiële vragen - 203 vragen financiële vragen*
Er is 100 keer opvoedingsondersteuning geboden	Totaal opvoedingsondersteuning - 150 opvoedingsondersteuning vragen. Dit gebeurt met name tijdens langdurig contact.
180 buurtbewoners vragen informatie en advies bij het Steunpunt Schilderswijk Moeders per jaar	Totaal bewoners - 330 bewoners
Vanuit het netwerk van professionele instanties wordt minimaal 100 keer een beroep gedaan op ondersteuning van de Schilderswijk Moeders	Totaal verwijzingen - 98 verwijzingen
Gedurende het jaar zijn er minimaal 20 scholingsbijeenkomsten gegeven aan de Schilderswijk Moeders.	1. In het eerste kwartaal zijn 7 scholingsbijeenkomsten geweest. 2. In het tweede kwartaal zijn 6 scholingsbijeenkomsten geweest 3. In het derde kwartaal zijn 7 scholingsbijeenkomsten geweest 4. In het vierde kwartaal zijn 6 scholingsbijeenkomsten geweest.
Alle Schilderswijk Moeders hebben gedurende het jaar 10 intervisie bijeenkomsten gevolgd	10 intervisiebijeenkomsten

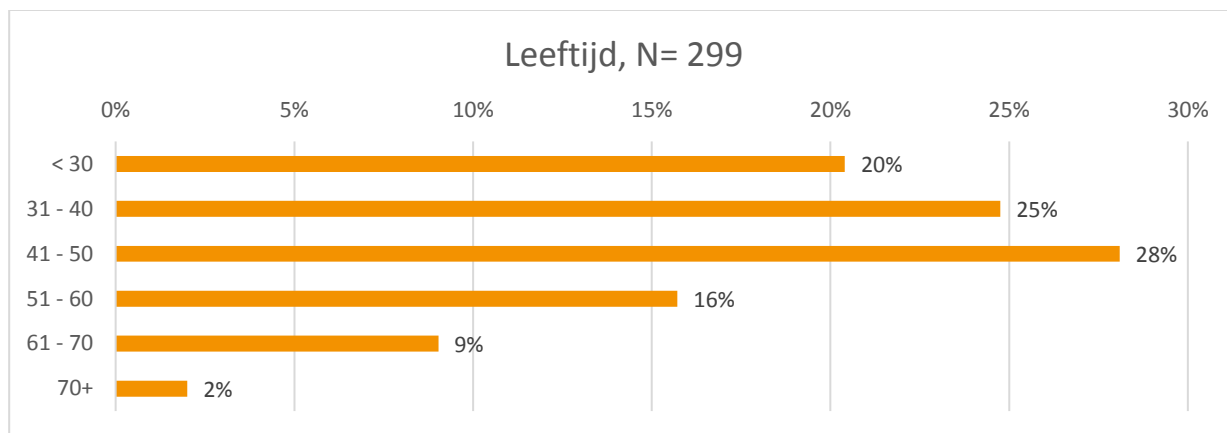

Grafiek 1 Etnische achtergrond van de cliënten

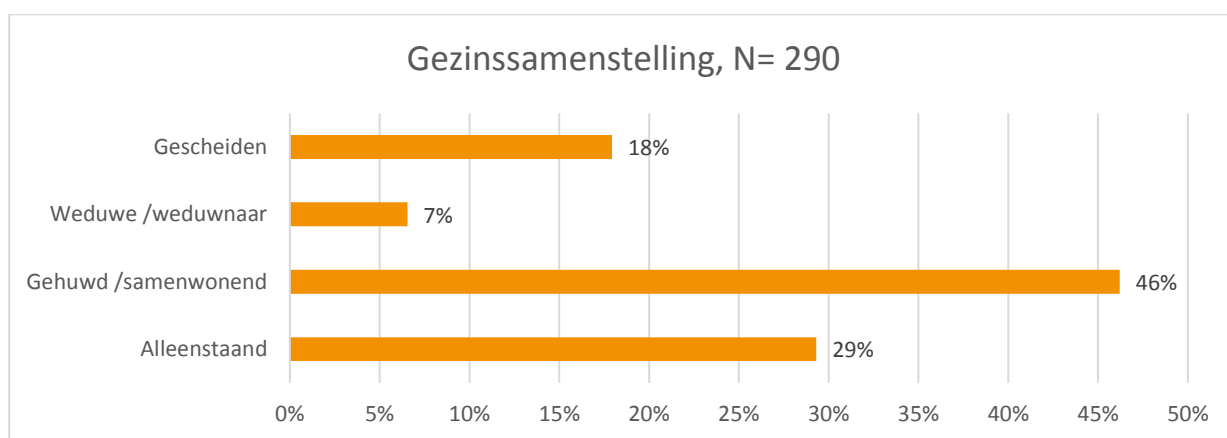

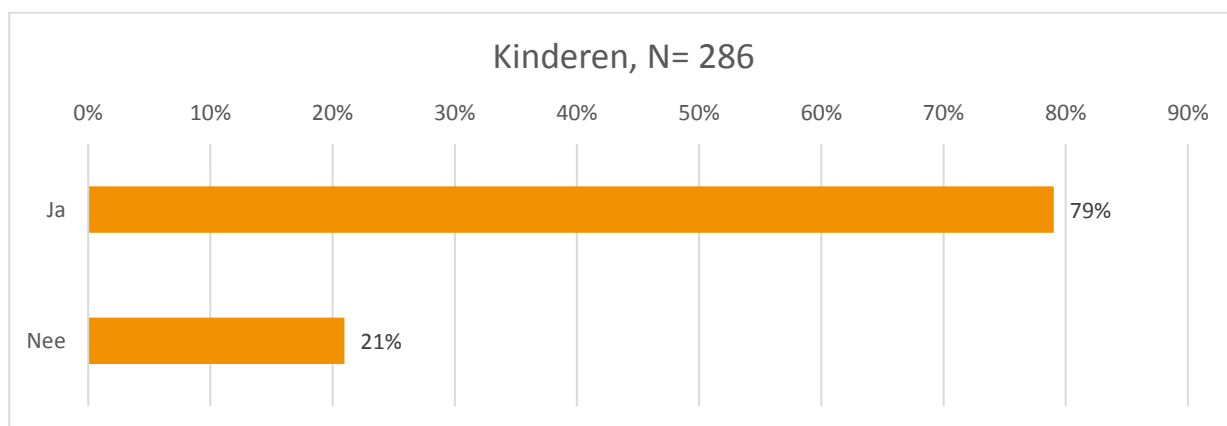
Grafiek 2 Leeftijd van de cliënten

Grafiek 3 Samenstelling van het gezin van de cliënten

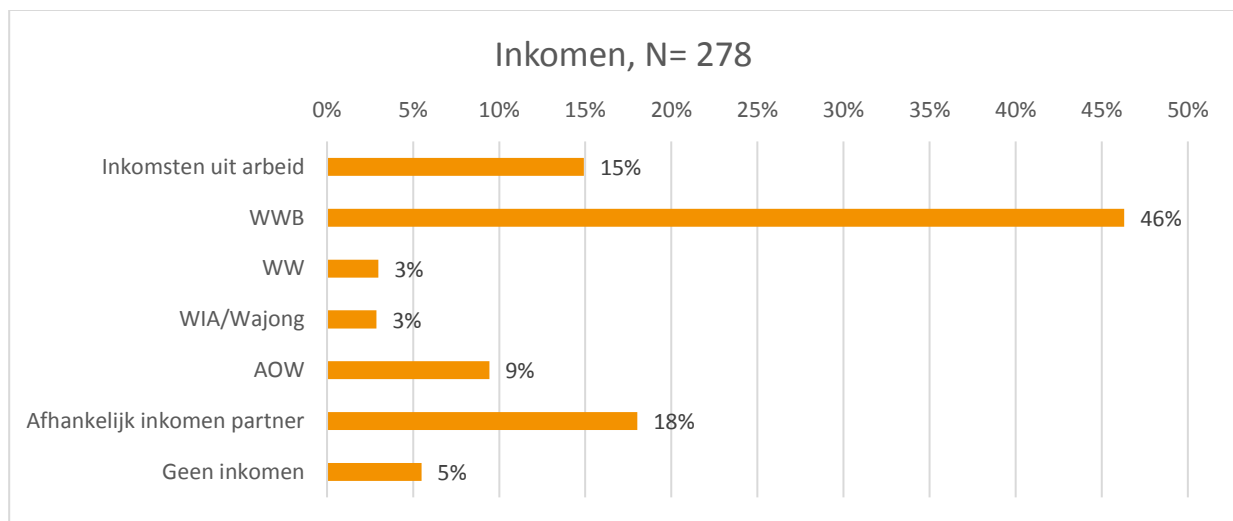

Grafiek 4 Cliënten met kinderen

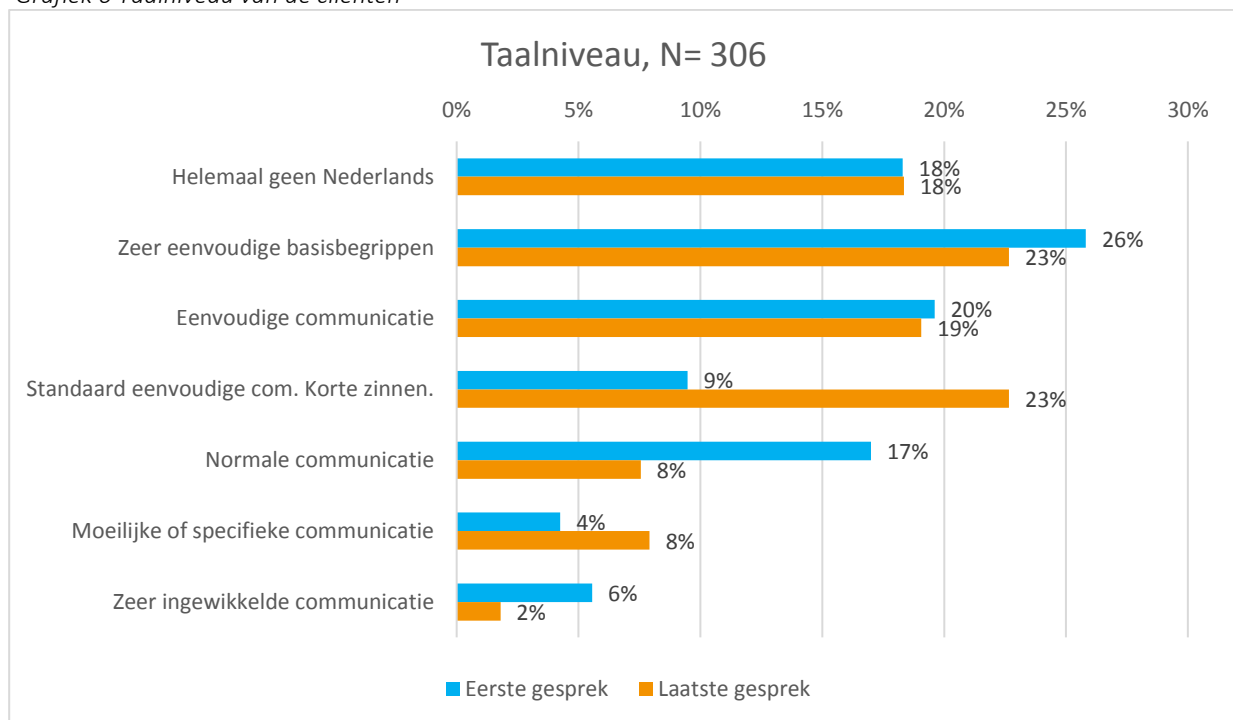

Grafiek 5 Inkomen van de cliënten

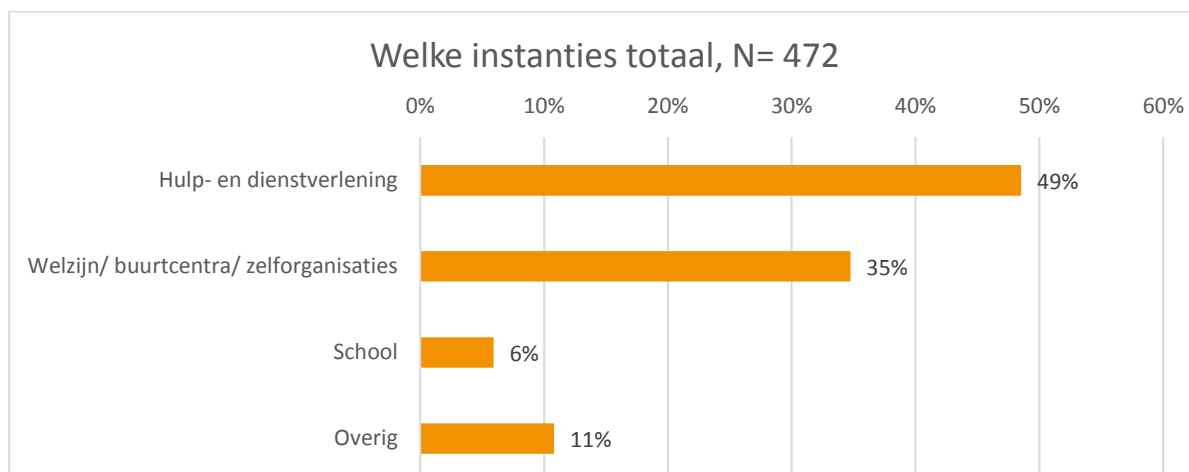

Grafiek 6 Taalniveau van de cliënten

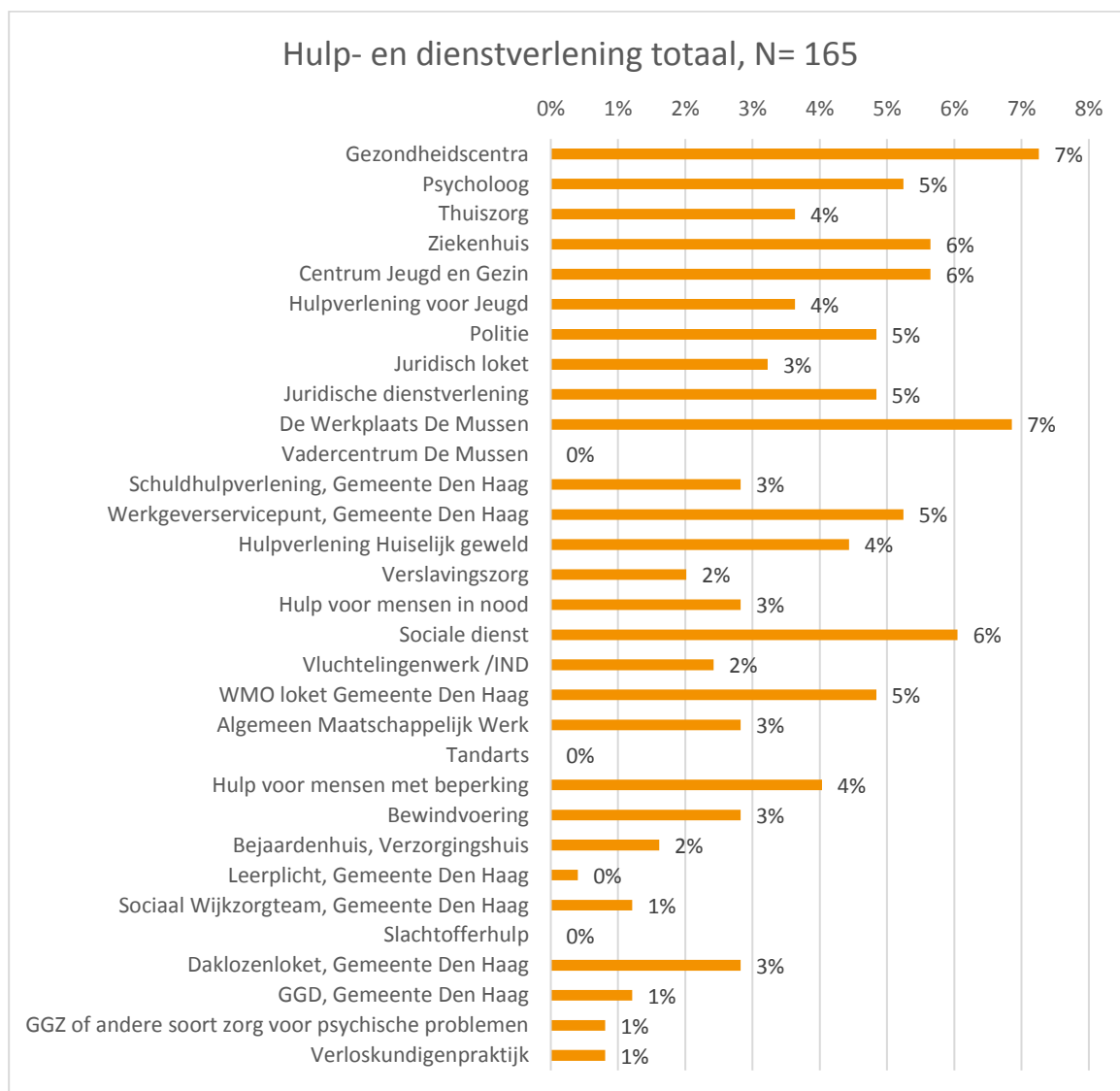

Grafiek 7 Verwijzing van cliënten naar instanties

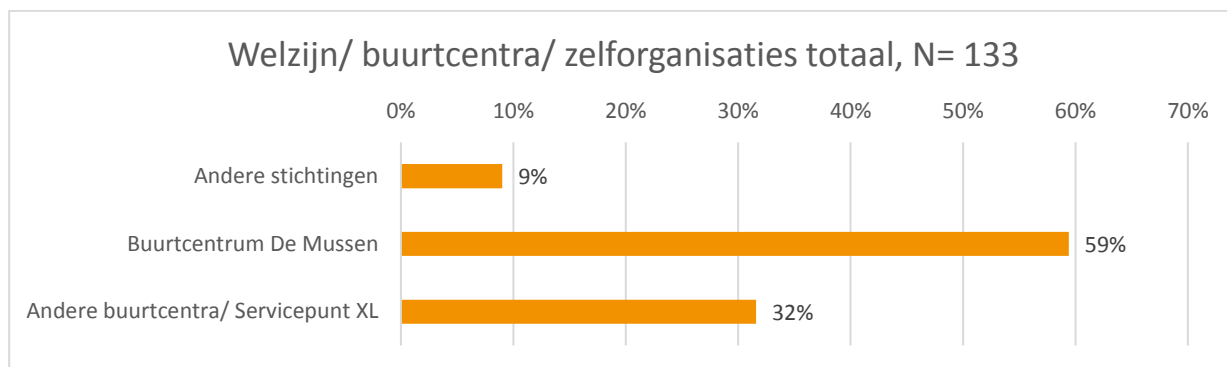

Grafiek 8 Hulpinstanties waarnaar wordt doorverwezen

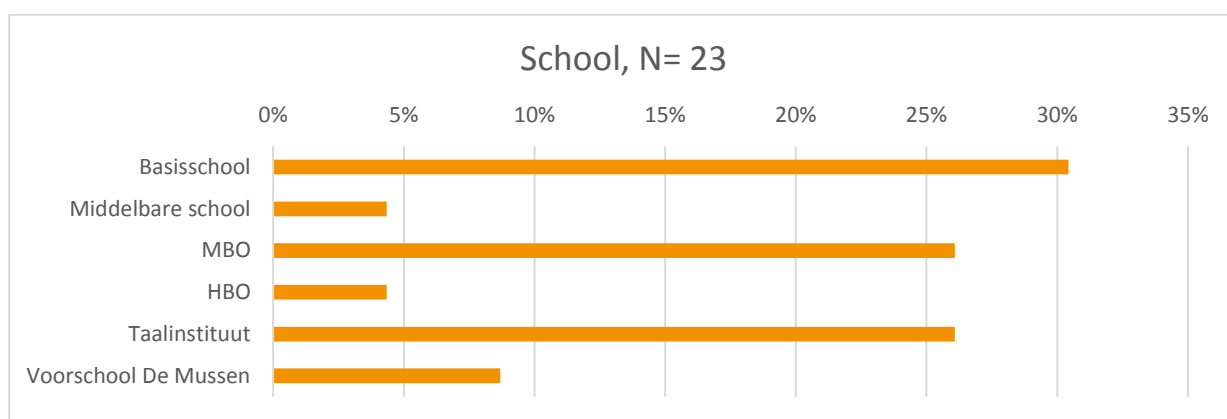

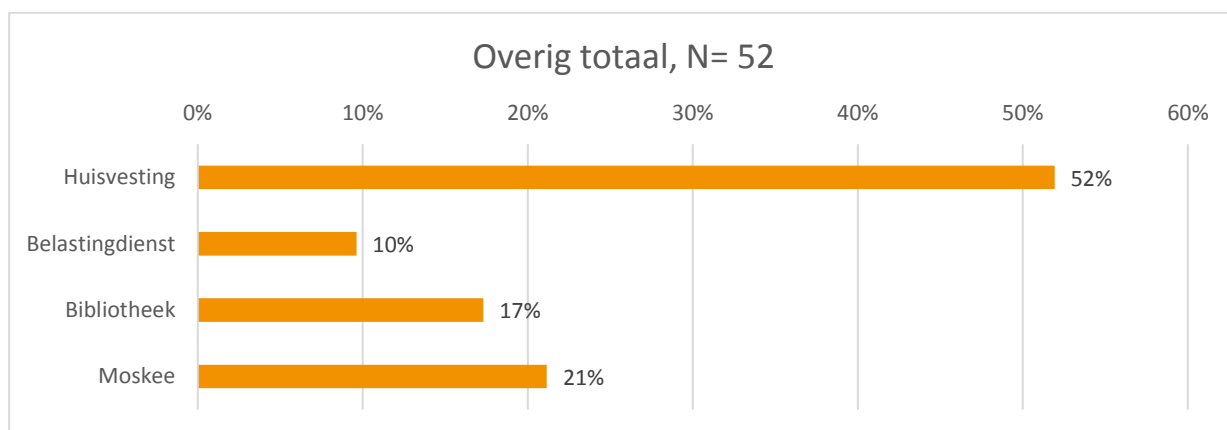
Grafiek 9 Welzijnsorganisaties waarnaar wordt doorverwezen

Grafiek 10 Scholen waarnaar wordt doorverwezen

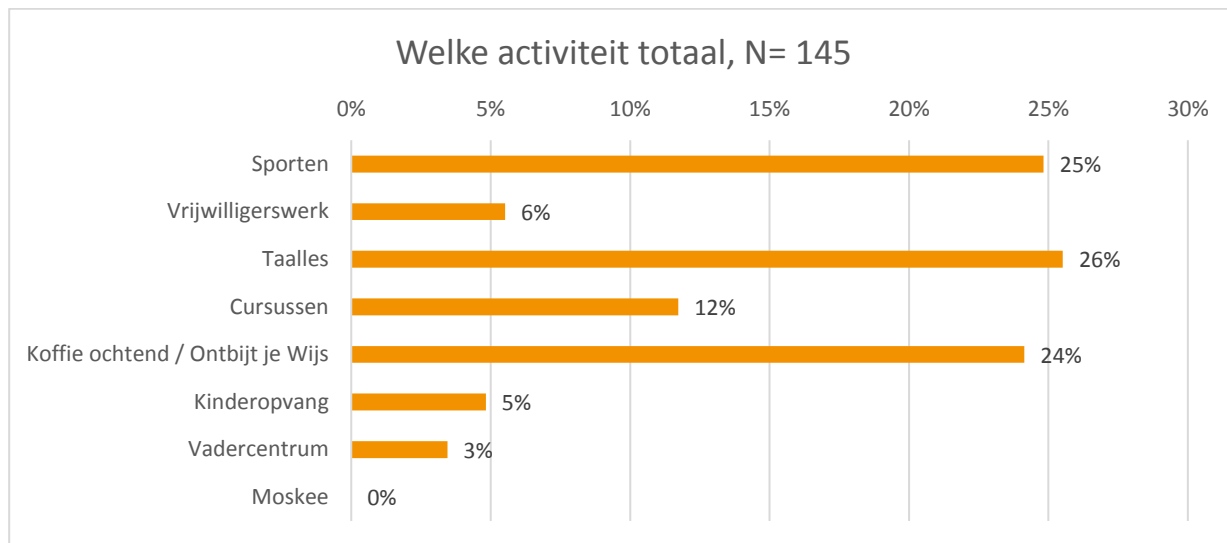

Grafiek 11 Overige organisaties waarnaar wordt doorverwezen

Grafiek 12 Activiteiten die cliënten gaan doen

Grafiek 13 Afronding van cliënten

